

هزارپنج صف تسهیلات فرزندآوری

گزارش روز

مهدی آل‌ارابی

«سیاه چاله جمعیتی» وضعیتی است که جامعه در آن با کمبود نیروی جوان، فعال و مولد روبه‌رو می‌شود که طبق گفته سرپرست مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس وزارت بهداشت، «اگر روند فعلی کاهش جمعیت در ایران ادامه پیدا کند، کشور در دهه‌های آینده درگیر این پدیده خواهد شد.» این یعنی در چنین شرایط حساسی از نظر جمعیتی، باید سیاست‌های تشویقی و حمایتی دولت در راستای فرزندآوری حتی بیش از گذشته پررنگ شود؛ با ترسیم این شرایط و طبق گفته برخی متقاضیان وام فرزندآوری، پرداخت این وام حمایتی دیر انجام می‌گیرد و پولی که باید هنگام تولد کمک‌حال پدر و مادر در خرج نوزاد نرسیده‌شان باشد، وقتی به دستشان می‌رسد که بچه‌شان شمار ماه‌های یک سالگی را پر کرده و ارزش پول باتوجه به تورم روز افزون، از بین رفته‌است. گزارشی که می‌خوانید، روایت پدر و مادران از وضعیت دریافت وام فرزندآوری و صف‌های طولانی نوبت در بانک‌هاست.

دریافت وام پس از یک سال، هنوز در هاله‌ای از ابهام

رضا و مریم اردیبهشت سال گذشته وقتی برای وام فرزندآوری ثبت نام کردند، نوزادشان شش روزه بوده است. آن‌ها گمان می‌کردند به ماه نرسیده، پول وام در حسابشان می‌نشیند و می‌توانند برای آن برنامه ریزی کنند؛ چون از بانکی اقدام کرده بودند که تعداد پشت نوبتی هایش به انگشتان یک دست هم نمی‌رسید، با این حال به تاژگی و بعد از یک سال برای آن هاپیامی آمده‌است که مدارک خود را به بانک، تحویل دهند. رضا معتقد است هزینه‌های بچه‌ها نیز به فراخور گرانی و تورم، زیاد شده است. او اضافه می‌کند: اکنون هر بسته پوشک، ۷۵۰ هزار تومان است که در ماه شاید ۴ میلیون تومان یا بیشتر برای آن هزینه شود و هزینه شیرخشک و ویتامین‌های ضروری برای بچه، نیز به این مبلغ اضافه می‌شود؛ البته این‌ها جدای از هزینه‌های جانبی نظیر تهیه پوشاک، اسباب بازی و... است. با این حال، مبلغ وام برای تأمین هزینه‌های کودکشان، خیلی کمک‌کننده نیست. او می‌افزاید: با این حال، همین که این وام با سود ۴ درصد و ۶ ماهه تنفس پرداخت می‌شود، خوب است؛ به شرطی که زودتر پرداخت شود. یکی از اقوام مان نیز به تاژگی بچه دار شده و در سایت بانکی ثبت نام کرده است که هفتصد نفر در صف دریافت وام هستند؛ مشخص نیست باتوجه به شرایط کشور و کمبود بودجه، وام این افراد، چه زمانی قرار است پرداخت شود.

درخواست وام سال گذشته زمان پرداخت نامعلوم!

«درست ۱۰مرداد سال گذشته برای دریافت وام فرزندآوری ثبت نام کردیم و حالا حدود ۱۰ماه از آن زمان گذشته است و هنوز هیچ خبری از پرداخت وام نیست.» این‌ها را خانم سعیدی می‌گوید که کارمند یکی از مراکز دولتی است و به تاژگی مرخصی زایمان او نیز تمام شده است. او ادامه می‌دهد: مبلغ وام برای ما به این دلیل که فرزند اولمان است، ۴۴ میلیون تومان می‌شود و بنابراین کمک آن چنانی به مانی‌م‌کند؛ چون این مبلغ خیلی ناچیز است، اما به هر حال از هیچی بهتر است؛ البته اگر به موقع پرداخت کنند. برآیند اواز هزینه‌های نوزادش در ماه، چیزی نزدیک به ۱۰میلیون تومان است. به قول خودش، مبلغ هر بسته پوشک بچه حدود یک میلیون تومان است که در ماه حدود ۵میلیون تومان می‌شود. سعیدی ادامه می‌دهد: فرزند من شیرخشک نمی‌خورد؛ اگر می‌خورد، باید به این هزینه‌ها، پول شیرخشک را هم اضافه می‌کردم. جدای از انتظار طولانی برای دریافت وام فرزندآوری، آن‌ها زمانی که می‌خواستند ثبت نام کنند، نیز دچار مشکل شدند. سعیدی می‌گوید: چندبار تا مرحله‌ای می‌رفتیم اما از صفحه خارج می‌شدیم، بنابراین باید مجدد از اول ثبت نام را دنبال می‌کردیم.

او به عنوان یک مادر شاغل، معتقد است که در حوزه فرزندآوری، نیاز به حمایت بیشتری هست و می‌گوید: در حال حاضر حق اولاد ۱/۵ میلیون تومان است که به نظر من، باید این مبلغ را افزایش دهند یا دست کم کارت امید مادر را برای بچه‌هایی که در پنج سال اخیر به دنیا آمده‌اند، نیز در نظر بگیرند تا کمکی برای تأمین خرج و مخارج بچه باشد؛ زیرا در این سال‌های اخیر، تورم خیلی افزایش پیدا کرده است.

از سعیدی می‌پرسم با وجود این هزینه‌ها و وام فرزندآوری که هنوز هم پرداخت نشده است، آیا تصمیم دارند فرزند دیگری هم داشته باشند. او پاسخ می‌دهد: من و شوهر هر دو کارمند هستیم، اما در حال حاضر خانه نداریم. هزینه‌های بچه نیز خیلی زیاد است و باید رفاه او را فراهم کنیم، بنابراین اگر شرایطمان خوب باشد، دوست داریم باز هم بچه بیاوریم، با این حال باید دوسه سالی بگذرد تا ببینیم وضعیت چطور می‌شود و آیا با این حقوق اندک، می‌توان به فکر تولد بچه دیگری هم بود یا خیر. او در مورد حمایت‌های غیرمالی که باز هم می‌تواند کمک‌کننده باشد، بیان می‌کند: خوشبختانه مسئولان محل کارم با من همکاری کردند و اکنون در نزدیک‌ترین مرکز به منزل، مشغول فعالیت هستم تا بین زمان کاری، بتوانم به خانه بروم و فرزندم را شیر بدهم.

پرداخت وام فرزندآوری در خراسان رضوی

سال ۱۴۰۴

۴۵۴۳۱ فقره

فروردین ۱۴۰۴

۱۰۹۳ فقره

بانک مرکزی تعداد متقاضیان را اعلام نمی‌کند!

برای اطلاع از جزئیات و چندوچون پرداخت وام فرزندآوری به هم استانی‌ها و وضعیت بودجه این وام حمایتی باتوجه به شرایط کشور، با علی اصغر نظری، دبیر شورای هماهنگی بانک‌های خراسان رضوی، گفت وگو کردیم؛ گفت وگویی که هرچند مثبت و امیدبخش بود، جای آمار صف انتظار وام فرزندآوری در آن خالی ماند، با این حال طبق گفته متقاضیان، گاهی انتظار در این صف‌های طولانی پرداخت همین وام اندک نیز تا هفتصد نفر می‌رسد. تنها آماری که نظری اعلام می‌کند، این است که «شبکه بانکی استان در سال گذشته، ۴۵ هزار و ۳۱۰ فقره و طی فروردین سال جاری، ۱۰۹۳ فقره تسهیلات فرزندآوری پرداخت کرده است.»

او اظهار می‌کند: سهمیه ماه‌های فروردین و اردیبهشت در شبکه بانکی، تأمین اعتبار شده است، بنابراین بانک‌ها می‌توانند برای این دوماه، پرداختی داشته باشند و سهمیه اعتباری هیچ بانکی از بین نخواهد رفت.

نظری درباره تعداد متقاضیان در صف انتظار دریافت وام، بیان می‌کند: بانک مرکزی در این خصوص گزارشی به ما نمی‌دهد، بنابراین اکنون آمار دقیقی ندارم که چه تعداد از هم استانی‌ها در انتظار دریافت وام فرزندآوری هستند.

● امیدواریم بتوانیم صف متقاضیان را کوتاه‌تر کنیم
با این حال نظری معتقد است احتمالاً امسال نیز تعداد

دریافت ۴ ماهه با پارتی

آن‌ها فقط چهار ماه طول کشیده است که در وهله اول، برداشتم این بود که شاید طی دو سال اخیر کمبود بودجه بیشتری پیش آمده و پرداخت وام‌ها را به تأخیر انداخته است، اما مرضیه می‌گوید: در بانک آشنا داشتیم و همین هم موجب شد که زودتر وام خود را دریافت کنیم. سؤال

بعدی ام از مرضیه، این است که آیا این مبلغ کم، باز هم برایشان کاربردی داشته است. او در پاسخ می‌گوید: من همان زمان، کل مبلغ وام را به عنوان پس انداز طلا خریدم که آن زمان هر گرم طلا حدود ۵میلیون و ۹۰۰ هزار تومان بود و پس انداز خوبی شد.

کسانی که این وام را در استان دریافت می‌کنند، با سال گذشته چندان تفاوتی نداشته باشد. او ادامه می‌دهد: به همان تعدادی که بر حجم متقاضیان دریافت وام اضافه شود، برای تخصیص اعتبار نیز اقدام می‌شود. اما به طور کلی باتوجه به شرایطی که وجود دارد و اعتباراتی که در سیستم بانکی در حال شارژ است، امیدواریم با اعتباری که دریافت می‌کنیم، بتوانیم امسال صف متقاضیان را کوتاه‌تر کنیم. او در پاسخ به این پرسش که میانگین زمان ثبت نام تا دریافت وام چقدر طول می‌کشد، می‌گوید: نمی‌دانم این مدت چقدر است. اما بانک را خود افراد انتخاب می‌کنند و این موضوع، بسته به اعتبار بانک‌ها متفاوت است، با این حال تمام تلاشمان را می‌کنیم که بتوانیم زمان را کوتاه کنیم.

نظری در واکنش به این موضوع که برخی مخاطبان ما در گزارش هنوز پس از گذشت یک سال از تولد فرزند خود، وام را دریافت نکرده‌اند، اظهار می‌کند: در بعضی مواقع، اتفاقی که می‌افتد، این است که خانواده از طریق سامانه، یک بانک را انتخاب می‌کند، اما در اواسط راه که متوجه می‌شود صف این بانک گند پیش می‌رود، از طریق بانک دیگری درخواست خود را ثبت می‌کند و همین امر موجب می‌شود دوباره به انتهای صف برگردد و زمان بیشتری را انتظار بکشد یا برخی‌ها، بانک‌هایی را انتخاب می‌کنند که شعبه‌های کمی دارند و ممکن است پروسه طولانی‌شود؛ به همین دلیل است که بانک‌های بزرگ، صف طولانی‌تری

مبلغ وام براساس تعداد فرزند

فرزند اول

۴۴,۰۰۰,۰۰۰ تومان

فرزند دوم

۸۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان

فرزند سوم

۱۳۲,۰۰۰,۰۰۰ تومان

فرزند چهارم

۱۶۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان

